

Handläggare
Isabella Sauma
Telefon: 08-50819427**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2025-12-18

Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholms stad arbetar sedan 2024 med att anpassa verksamheten till den nya socialtjänstlagen som gäller från och med 1 juli 2025. Kommunfullmäktige har beslutat att insatser som redan ges utan behovsprövning ska fortsätta under en övergångsperiod till och med 31 oktober 2026.

Förslaget innebär att kommunfullmäktige tillfälligt, fram till 31 december 2028, ger socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och äldre- och funktionshindernämnden mandat att besluta om vilka insatser som ska ges utan behovsprövning, vilka villkor som ska gälla, undantag från dokumentationsskyldighet samt när sådana insatser ska upphöra. Besluten ska gälla för hela staden och föregås av synpunkter från berörda stadsdelsförvaltningar.

Förvaltningen stödjer förslaget och menar att den föreslagna beslutsordningen skapar en mer enhetlig och effektiv samordning inom staden. Förvaltningen välkomnar också att stadsdelsförvaltningarnas synpunkter ska inhämtas för att säkerställa att lokala behov och erfarenheter beaktas.

Bakgrund

Sedan 2024 arbetar Stockholms stad med omställningen till den nya socialtjänstlagen (2025:400) som trädde i kraft den 1 juli 2025. Detta arbete sker inom ramen för projektet Framtidens socialtjänst – omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst. Omställningen sträcker sig över flera år och sker i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, socialförvaltningen, äldre- och funktionshinderförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Den 16 juni 2025 fattade kommunfullmäktige beslut om ett antal ärenden som berör insatser utan behovsprövning enligt den nya lagen, bland annat att insatser som redan tillhandahålls utan behovsprövning innan den nya lagen trädde ikraft ska fortsätta under en övergångsperiod (2025-07-01 till och med 2026-10-31). Kommunfullmäktige beslutade även att uppgifter som kan avslöja en individs identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av dessa insatser under övergångsperioden.

Vidare gavs socialnämnden, äldre- och barnnämnden och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att föreslå vilka insatser som ska fortsätta utan behovsprövning från och med den 1 november 2026. Uppdraget innefattade även att ge förslag på de villkor som ska gälla för dessa insatser samt att utreda och föreslå undantag från dokumentationsskyldigheten gällande uppgifter som kan avslöja individers identitet.

En återrapportering till kommunfullmäktige ska ske senast den 30 september 2026.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till alla stadsdelsnämnder och stadsledningskontoret för yttrande senast den 6 januari.

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat ärendet *Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag* på remiss. Ärendet avser ett förslag om beslutsordning för hur Stockholms stad ska hantera insatser som kan ges utan behovsprövning enligt den nya socialtjänstlagen.

Förslaget innebär att kommunfullmäktige, fram till och med 31 december 2028, ger socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och äldre- och barnnämnden rätt att besluta om:

- vilka insatser som ska ges utan behovsprövning och eventuella villkor för att ta del av insatsen.
- om undantag från dokumentationsskyldighet ska gälla.
- när en insats utan behovsprövning inte längre ska ges utan behovsprövning.

Facknämnderna fattar beslut inom sitt ansvarsområde utifrån gällande reglemente och ska gälla för hela staden. Innan beslut fattas ska synpunkter från berörda stadsdelsförvaltningar inhämtas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg och i samarbete med avdelningen för äldreomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till den föreslagna beslutsordningen. Genom att ge socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och äldre- och barnnämnden ett tillfälligt mandat att besluta om insatser utan behovsprövning, inklusive villkor och eventuella undantag från dokumentationsskyldighet, skapas en gemensam och mer likställd och effektiv samordning inom staden.

Förvaltningen ställer sig även positiv till att synpunkter från berörda stadsdelsförvaltningar ska inhämtas, då detta gör det möjligt att tidigt identifiera eventuella risker eller behov av anpassningar, men också att lokala behov, erfarenheter och målgrupper tas i beaktning.

Mänskliga rättigheter

Inom ramen för omställningen har projektgruppen ett uppdrag att se till att ett jämställdhetsperspektiv tas i beaktning och att det inte ska skapa omotiverade skillnader mellan könen för de insatser som föreslås ges utan behovsprövning. Förvaltningen deltar i detta arbete och arbetar med jämställdhetsfrågor inom ordinarie verksamhet men även på uppdrag från projektgruppen.

Förslagen innebär inga miljö- eller klimatkonsekvenser för förvaltningen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Karin Kollberg
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Therése Gran
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande – styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, arbetsmarknadsnämnden
2. Tjänsteutlåtande – styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, äldre- och barnnämnden
3. Tjänsteutlåtande – styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, socialnämnden

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2025-11-28
Therése Gran, Avdelningschef	2025-11-28